

Vaikuttaa hyvältä - kommenttipuheenvuoro Sitran tilaisuudessa 31.8

Varatoimitusjohtaja Anssi Kujala

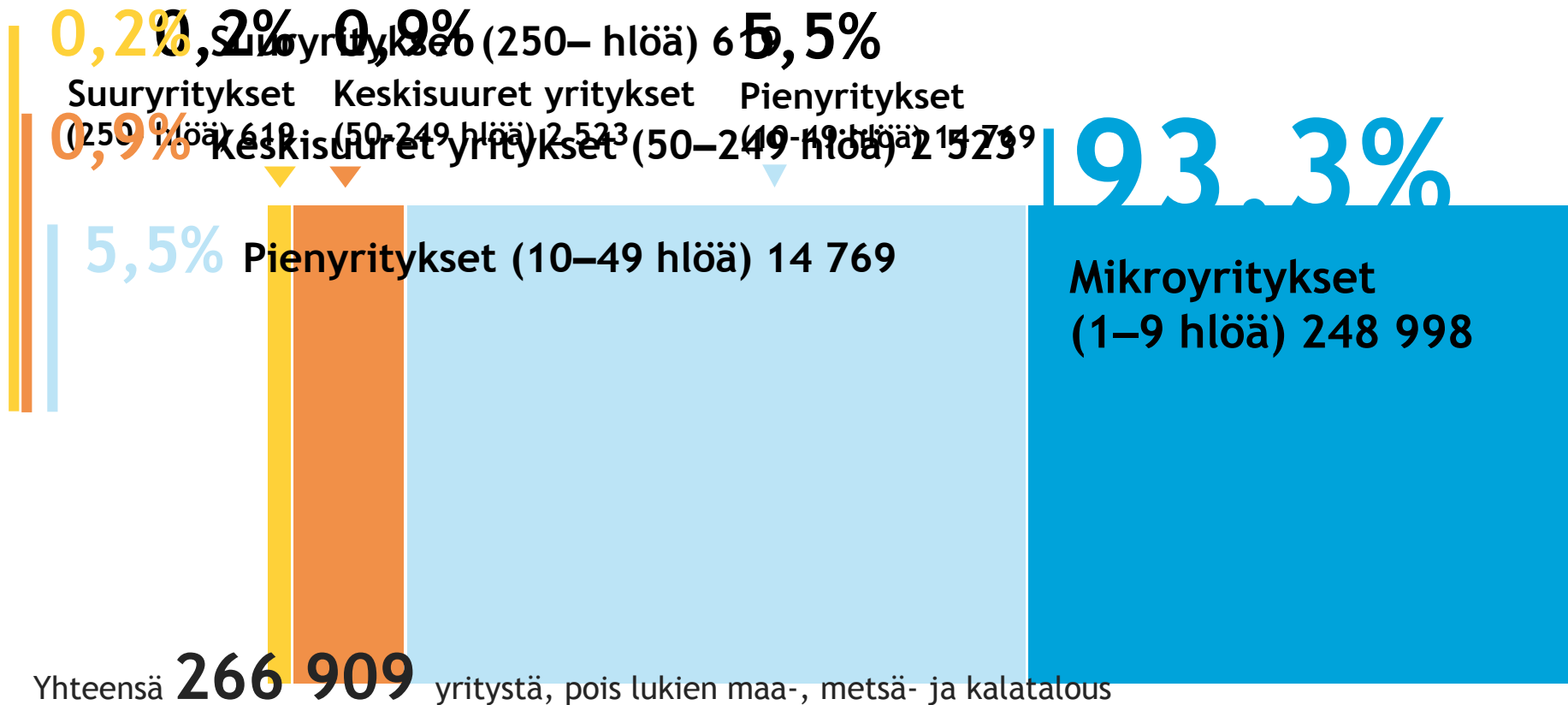
Yleisiä huomioita

- Kuntastrategiat nyt avainpaikka - hankinnat ja niiden uudistaminen uudessa kunnassa keskiöön. Aikaa vaikuttavuuteen.
- Normituksesta vaikuttavuuteen: neliöt, henkilöstömitoitus jne. eivät luo hyvinvointia.
- Reformissa ”markkina muuttuu”, jopa mullistuu. Tarvitaan integraattoreita.
- Huom! Yhteiskunnallista vaikuttavuutta kaikilla yrityksillä -jotka toimivat oikein. Arvo sille.

Hankinnat yrityksille tärkeitä

- Yrityksistä 93,4 % mikroyrityksiä (1-9 hlö) ja niiden liikevaihto on 66 mrd. €/v
- Julkisia hankintoja tehdään n. 35 mrd. €/v
 - Julkiset hankinnat ovat 20 % EU-maiden BKT:sta
- Pienhankinnat 2 mrd. €/v
 - 50 000-100 000 kpl/v
 - kansallisiin kynnysarvon alittaviin pienhankintoihin ei sovelleta hankintalakia
 - pitää kilpailuttaa avoimesti, syrjimättömästi ja tasapuolisesti, eikä tehdä suoramarkkinointina

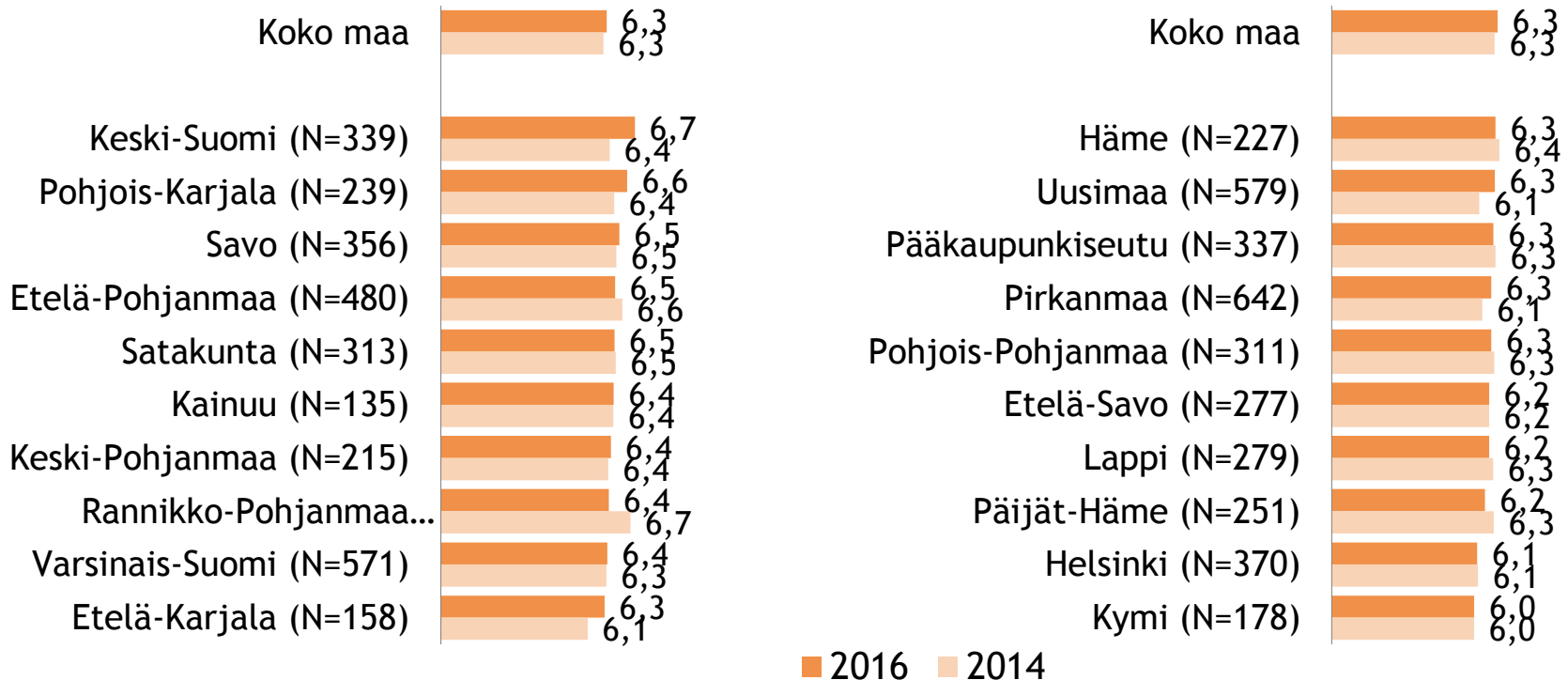
Yritysrakenne Suomessa

Lähde: Tilastokeskus, Yritysrekisteri 2012

Kokonaisarvosana osa-alueittain: kunnan hankintapolitiikka (N=6347)

Vuosivertailu alueittain, keskiarvot 4-10

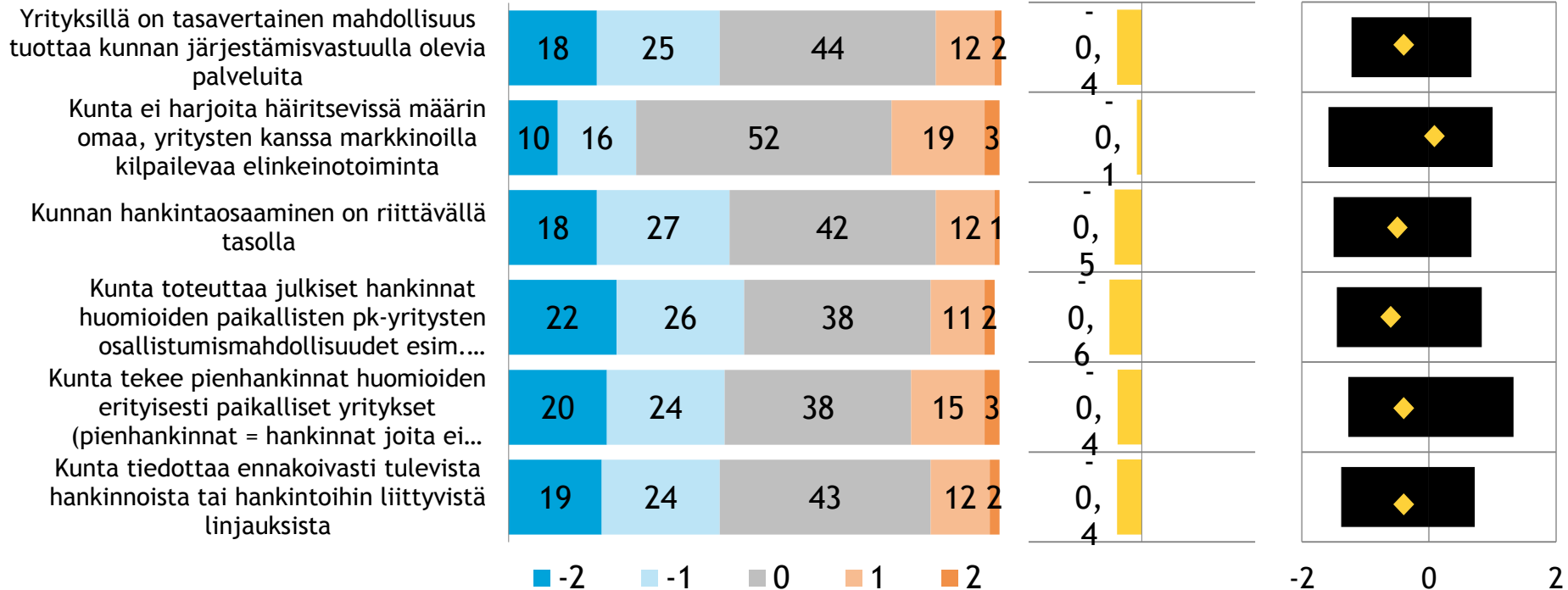

Elinkeinpoliittinen mittaristo: Hankintapolitiikka (N=6347)

Vastaukset asteikolla, %

Keskiarvo

Hajonta

Elinkeinpoliittinen mittaristo 2016, Valtakunnallinen raportti, 18.5.2016

Uusi hankintalaki, tahto vastaan pakko

- Tärkeimpiä uudistuksia ovat velvollisuus jakaa hankinnat osiin, kilpailun korostaminen sidosyksikköhankinnoissa ja kansallisten hankintojen sääntelyn radikaali keventäminen.
- **Hyvä laki ei korjaa huonoja päätöksiä**
- Hyvät päätökset korjaavat huonoa lakia
- Tarvitaan vain
 - Kunnianhimoinen hankintastrategia
 - Selvät vastuut
 - Johdonmukaiset menettelyt
 - Hyvä markkinatuntemus
 - Oivallinen osaaminen

**Mutta hankintalain
merkitys vähenee**

Reformin ydinkirjaus

- Osana uudistusta säädetään valinnanvapauslainsäädäntö:
käyttäjälle mahdollisuus valita itse palveluiden julkinen, yksityinen tai kolmannen sektorin tuottaja
 - valinnanvapaus pääsääntö perustasolla ja soveltuvin osin erityistason palveluissa
- Monikanavaisen rahoituksen yksinkertaistamista koskeva ja valinnanvapautta laajentava lainsäädäntö saadaan voimaan 1.1.2019
 - yksilön valinnanmahdollisuuksia tuetaan palveluiden yhtenäisillä laatukriteereillä ja valintaa tukevalla julkisella tiedolla

PK-yritykset ja uudet yritykset

Lainvalmistelussa ja sote-uudistuksen alueellisessa toteutuksessa huolehditaan kilpailun toimivuudesta ja monipuolisesta sote-palveluiden tarjonnasta.

Kuluttaja- ja kilpailuvirasto valvoo kilpailun toteutumista sote-palveluiden markkinoilla ja sen **osana myös PK-yritysten toimintamahdollisuuksia.**

Valmistelussa luodaan menettelyt ja edellytykset, joilla turvataan **uusien toimijoiden sekä pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuudet tarjota palveluita.**

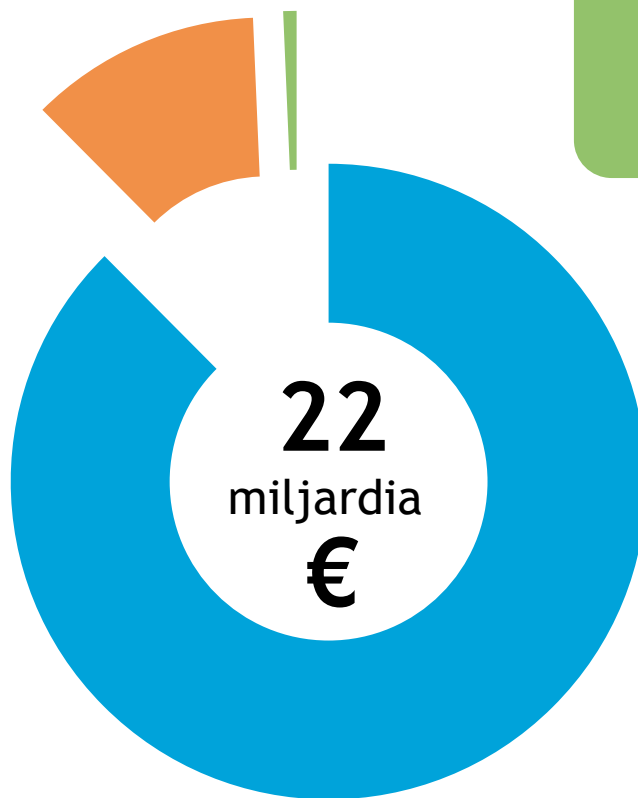
Suomen Yrittäjät:

- Keskeinen linjaus. Kaikki mukaan, monituottajamalli.

Kuntien sote-menot 2014

Kuntien
sote-hankinnat
yksityisiltä
2,59 mrd. €
eli 11,8 %

48,2%
kuntien
menoista

Palveluseteli
0,15 mrd. €
148,6 miljoonaa €

Julkisen sektorin
oma tuotanto
19,26 mrd. €

Lähde: Tilastokeskus/Kuntaliitto

¹¹ El sisällä lasten päivähoitoa, joka vuoden 2013 alusta siirretty opetus- ja kulttuuritoimeen

Hankintalaki vs. valinnanvapauslaki sote-palveluissa

Julkiset hankinnat

- **Hankintayksikkö** valitsee palveluntarjoajan
- Uusittu lainsäädäntö voimaan 2017

→ Nyt markkinoilla
2,6 mrd eur/22 mrd
eur

Valinnanvapaus

- **Asiakas** valitsee palveluntarjoajan
- Kattaa ainakin perustason sote-palvelut
- Lainsäädäntö voimaan 2019

→ Markkinoille 22 mrd eur
miinus osa erikoistasosta

Valinnanvapauden tulee kattaa kaikki perustason sote-palvelut.

Valinnanvapaudessa kansalainen itse valitsee sote-palvelujensa tuottajan.

Kapitaatiokorvauksen piiriin kuuluvat palveluohjaajien itse tuottamat sote-palvelut.

ASIAKAS VALITSEE PALVELU-OHJAAJAN

MAKSU PALVELU-SETELILLÄ

PALVELU-OHJAAJAT

PALVELUIDEN TUOTTAJAT

SOTE-JÄRJESTÄJÄ

ASIAKAS

MIKROYRITYKSET

PIENYRITYKSET

KESKISUURET YRITYKSET

SUURYRITYKSET

JULKINEN SEKTORI

Tarvittaessa palveluohjaaja toimii asiakkaan etua valvovana ja järjestäjän asettamat rajoitukset huomioivana portinvartijana.

KUN PALVELU EI KUULU KAPITAATIOKORVAUKSEEN KÄYTETÄÄN PALVELUSETELIÄ

**Kunta säilyy edelleen
merkittävänä hankkijana**

Kuntien rooli muuttuu

Kuntien tehtävät

Vapauttaa
energiaa
elinvoimaan!

Kuntien velvoitteet

Kuntien tehtävät v. 2015 ja sote-uudistuksen jälkeen.

Kunnassa kumppanuus nousee uudelle tasolle

- Uusi kunta on ketterä, fokusoitunut, ei enää palvelutehdas vaan mahdollistaja ja kiinnostuneempi kumppaneista ja verkostoista
 - pystyvät tavoitelähtöiseen toimintaan ja vaikuttavuuteen - sekä sen osoittamiseen. Jotka vaihtuvat ja joustavat
 - julkiset ja yksityiset ovat tasaveroisia kumppaneita
- Mahdollisuus uudistaa mm. hankintamenettelyitä
- Kokeiluja ja ajassa eläviä strategioita, luottamusta tarvitaan

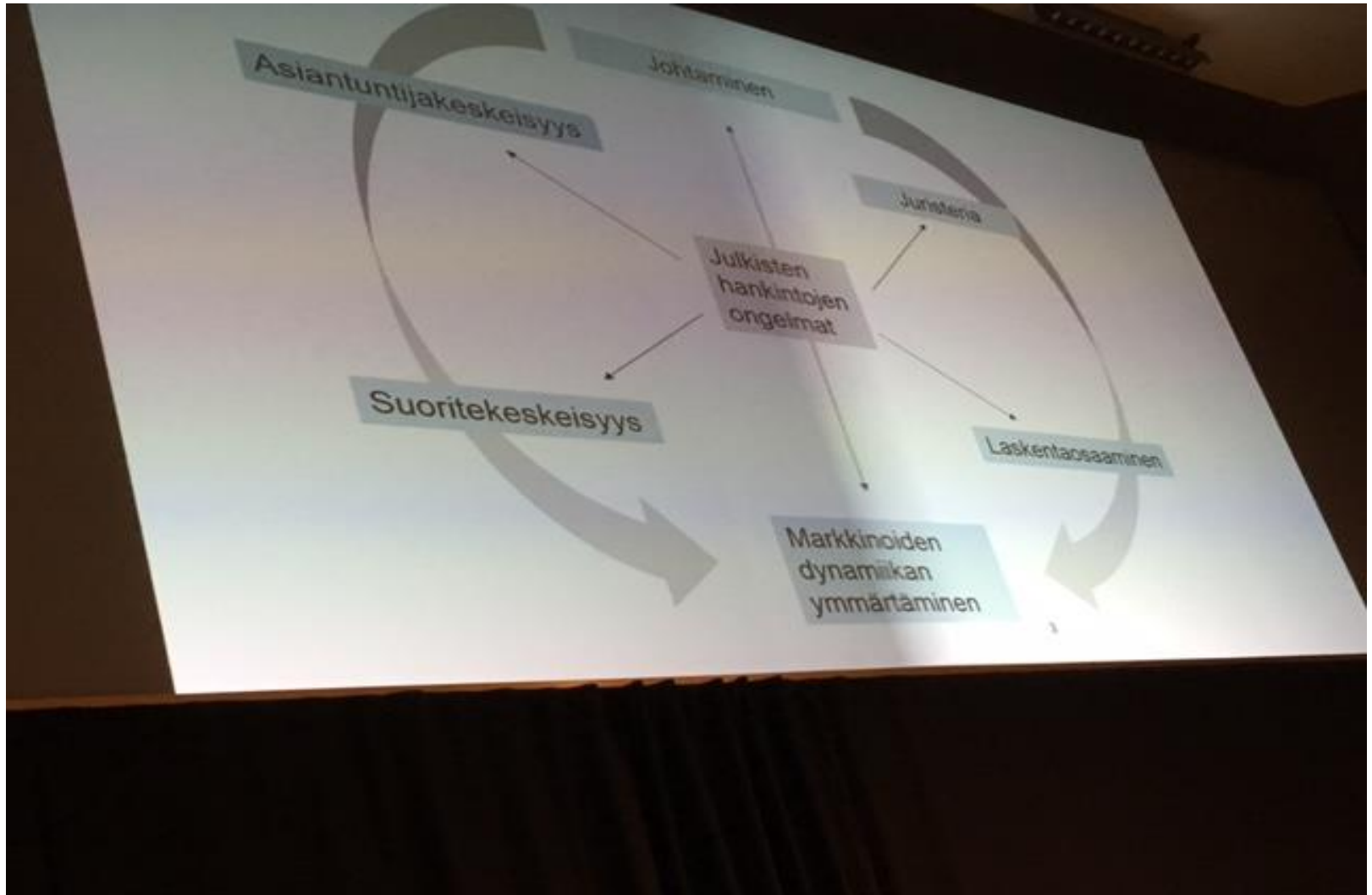
Kuntastrategia (Kuntalaki 37§)

- Sovelletaan vuonna 2017 valittavan valtuuston toimikauden alusta lukien.
- Arviointi ja seuranta
- Tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa
- **Sisältää mm. palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, omistajapolitiikka, elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.**

Anssi Kujala, Kunnallisjohdon seminaari 2016

Ongelmia

Top 5 onnistumisen avainta

1. Yhteistyö hankintayksiköiden ja yrittäjien kanssa

- Suunnittelu, valmistelu ja YRVA yhteistyössä yrittäjien kanssa
- Säännöllinen palaute ja raportointi havaituista puutteista

2. Internetpalvelu - yhden luukun periaate

- Kaikki ilmoitukset, ohjeet ja työvälineet yhdessä paikassa
- Sähköisen menettelyn käytön lisääminen

3. Koulutus ja konsultointi

- Markkina- ja yritystietoa hankintayksiköille
- Menettelytapa ja tarjontaosaamista yrittäjille

4. Ryhmittymien muodostaminen

- Pienyritysten voimavarojen yhdistäminen suurissa hankinnoissa
- Tarjontaverkostot 1 + 1 on selvästi enemmän kuin 2

5. Avoimuus, yksinkertaisuus ja osatarjoukset

- Hyvät hankinnat ovat aina reiluja ja tasapuolisia

Keinot onnistuneisiin hankintoihin

1. Kunta laatii hankintastrategian

- Konkretisoi pk-yrityksille kunnan periaatteet ja toimintatavat toteuttaa julkisia hankintoja

2. Kunta kilpailuttaa myös pienhankinnat

- Edistää alueen pk-yritysten toimintamahdollisuuksia ja lisää sekä työpaikkoja että verotuloja
- Pienhankintaohje

3. Suuret hankintakokonaisuudet jaetaan osiin

- Mahdollistaa pk-yritysten pääsyn paremmin kilpailuihin mukaan.

Kiitos mielenkiinnosta.

www.yrittajat.fi

0400 567 925

09 2292 2942

anssi.kujala@yrittajat.fi

@Anssi_Kujala

www.facebook.com/anssi.kujala.7

www.yrittajat.fi